

Nr 15

Utlåtande i anledning av motion angående tid för tillhandahållande av riksdagsbibliotekets samlingar.

I den till bankoutskottet hänvisade motionen nr 291 i andra kammaren av herr *Lundberg* har hemställts, att riksdagen måtte besluta att antaga följande ändrade lydelse av 14 § reglementet för riksdagsbiblioteket:

»De av bibliotekets samlingar, som äro inrymda i bibliotekets lokaler i riksdagshuset, hållas tillgängliga under tider, som bestämmas av styrelsen.»

Motiveringen för denna hemställan återges nedan i sammandrag.

Gällande bestämmelse om riksdagsbibliotekets öppethållande

Enligt 14 § reglementet för riksdagsbiblioteket skall de av bibliotekets samlingar, som är inrymda i bibliotekets lokaler i riksdagshuset, hållas tillgängliga under tider, som bestämmas av styrelsen med iakttagande av att samlingarna städse skall vara tillgängliga under pågående plenum.

Motionen

Motionären hävdar att den ovan angivna bestämmelsen om bibliotekets öppethållande kan för bibliotekets personal medföra en tjänstgöringstid av 18 timmar i följd utan annan paus än måltidsuppehåll. Enligt motionärens mening föreligger ingen rimlig motivering för att hålla riksdagsbiblioteket öppet under kvällsplena och speciellt för bordläggningsplena. Riksdagen bör ordna sina anställdas arbetsförhållanden på ett sätt som överensstämmer med vår social- och arbetstidslagstiftning.

Vissa uppgifter rörande den i motionen väckta frågan

Kvällsplenum i endera eller båda av riksdagens kamrar förekom under år 1966 under sammanlagt ca 97 1/2 timmar. Antalet dagar med kvällsplenum var under året 22. I ett antal fall utsträcktes vidare förmiddagsplena längre än normalt. Den tid som förmiddagsplenum pågick efter kl. 18 —

1/2 timme efter riksdagsbibliotekets ordinarie stängningstid — uppgick till ca 6 1/2 timmar. De angivna siffrorna utgör ett mått på den tjänstgöring utanför ordinarie arbetstid som åvilar personalen vid biblioteket. Med hänsyn till att biblioteket de dagar då kvällsplenum förekommer brukar hållas öppet även under middagsuppehållet — om än tjänstgörande bibliotekarie då brukar åtnjuta middagsrast — kan det vara skäligt att räkna upp det angivna antalet timmar med ett 30-tal.

När biblioteket hålles öppet utanför ordinarie expeditionstid tjänstgör en bibliotekarie och en vaktmästare. Tjänstgöringen vid kvällsplena fördelas för närvarande på sju bibliotekarier och tre vaktmästare, vilket torde innebära att de förra ålägges genomsnittligt högst ett 20-tal och de senare högst ett 50-tal timmars tjänstgöring av detta slag per år. Tjänstgöringen ordnas enligt gällande regler genom förskjutning av arbetstiden, så att motsvarande ledighet under ordinarie arbetstid normalt erhålles i omedelbar anslutning till kvällstjänstgöringen.

I bibliotekets öppna hyllor i läsesalarna finns ett betydande antal publikationer, bl. a. uppslagsverk och en fullständig serie av Statens offentliga utredningar, som inte är tillgängliga i det handbibliotek som vid alla tider står till riksdagsledamöternas förfogande.

Utskottet

Under de senaste åren har ett stort antal åtgärder vidtagits för att åstadkomma förbättrad service och gynnsammare arbetsvillkor för riksdagens ledamöter. Det synes utskottet stå i samklang med dessa strävanden att också riksdagsbiblioteket erbjuder riksdagsmännen en god service. Den sedan gammalt gällande regeln att biblioteket skall hållas öppet när plenum pågår är ett uttryck härför. Oavsett i vilken utsträckning biblioteket under kvällsplena faktiskt blir utnyttjat måste dess öppethållande betraktas som en beredskapsåtgärd som kan visa sig ha stort värde. Påpekas må att utom riksdagsledamöterna även riksdagens tjänstemän kan dra nytta av bibliotekets förlängda öppethållande.

Av de uppgifter som lämnats ovan framgår att den tjänstgöring utanför ordinarie arbetstid, som på detta sätt ålägges bibliotekets tjänstemän, inte kan anses synnerligen betungande. Det må framhållas att, medan kvällstjänstgöringen inom biblioteket avser ett fåtal tillfällen per befattningshavare, vissa tjänstemän hos kamrarna, förvaltningskontoret och även utskottet har att fullgöra kvällstjänstgöring i betydligt större utsträckning. Eftersom kvällstjänstgöringen tillgodoses genom förskjutning av den ordinarie arbetstiden, behöver sådana långa sammanhängande arbetspass som motionären nämner inte förekomma. Då tjänstemännen i den mån besöks-

frekvensen tillåter det kan syssla med sina ordinarie arbetsuppgifter, går icke heller någon nämnvärd arbetstid förlorad för bibliotekets del.

I samband med behandlingen under år 1966 av frågan om en eventuell utflyttning av riksdagsbiblioteket har från olika håll understrukits vilket värde det har för riksdagen att en stor del av bibliotekets boksamling finns tillgänglig i riksdagshuset. Utskottet, som delar denna uppfattning, finner det angeläget att också bibliotekets öppethållande organiseras på ett sätt som svarar mot den här angivna värderingen.

Åberopande vad nu anförts hemställer utskottet,

att motionen II: 291 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 7 mars 1967

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle, Hilding, Lundin, Larfors, Lundberg och Mattsson;

från andra kammaren: herrar Regnéll, Berglund, Franzén i Motala, Börjesson i Glömminge, Bengtsson i Landskrona, Larsson i Umeå och Ekström i Iggesund.